

חלק שני

הלא קדם לך התרעויות אשר לנו על הוודצרים אשר לא הניחו טבע איושג לזליחות ולא הניחו לשכר יגיעה וטובעת ישרה להוליד האמות זכונה להזליח ויפוט על החדש אשר אין מוטעבו והזיכור לקלת ומופתי האלוה ית' ואחזרתו והרחקת הגשמות וזל החכם רצינו משה והחזיר עטרה ליושנה וחושיע לו זרועו לקיים הידיעה המוטעבת זכו ולדקתו היא כמותתו לקיים הטבע ולהחזיק הסדר המחוייב בזליחות וההתיחסות אשר בין העלות והעלולים ולנדיבותו ומעלתו נתן להם אתמה הקדוה גדולה קודרת לתולדה אשר נעצורה סתרו טבע הזליחות וטבע הידיעה עד נסתתר בזה האלוה ית' לזקך וזדיל ולפגיעה תרומת העלמו לחזק הראותו ובסתירת התולדה וקרע המסך וליץ לנו אורו והארץ האירה ומכזרו והתבאר מנזקטינו צומפת והקדוה ההיא היא קיומות העולם על שלא סר האל ית' ומלשדו. ההקדוה הראשונה שזליחות בעל שעור אחד אין תכלית לו שער לריך שדע שהעלתי בעל תכלית זכח או צפועל והעלתי שומרת היחס תכלה צבלי בעל תכלית זכח ולאין סוף צבנתי ז"ת צפועל והואלל בזה תתק-קש י' אמות ארכה ומלקיה למלאין ומלי לחלי וכן החלי לחלי וכן לשליש או לרביע בלי זה יחס שתרלה זאת החלוקה נקרתת שומרת היחס וזאת החלוקה לאין סוף ובעל כוזה מתדבק החלוקה לא תכלה והתחלק לא יכלה זה לעולם אונס החלוקה הצלתי שומרת היחס שמתחלק הקרש בעל י' אמות לאוזה אחת או זרת או אלצע חי זה שעור קטן שתרלה הנה זאת החלוקה תכלה בכל בעל תכלית ולאין סוף צבנתי ז"ת צפועל בעלמו ר"ל כי תחס מוננו דבר זה צפועל ושעור מוגבל צבנתי שומרת היחס אלל שעור אחד בעלמו כאלו תאמר אזה חי פרסה אפשר שימלא תמיד זה שהוא חרץ מוננו בכמה כי החלוקה לא תכלה והכונה לא יאצד ותחלק בכל זה שמתחלק תמיד עד אין סוף מנלתי בפלה וזהו הצלתי בעל תכלית האותתי הנקרא צלתי בעל תכלית צפועל בעלמו כי הוא צלתי ז"ת מלל בעלמו לא מלל פועלולמו וצפועל לא מלל הכה וזהו אשר התבאר בטריו והוא ההקדוה הראשונה ר"ל שזליחות בעל שעור אחד אין תכלית לו צפועל בעלמות על שילקח מוננו שעור מוגבל באלו תאמר אזה או זרת תמיד מנלתי בפלה על שלא יכלה העל בעל שעור ההוא בחלוקה ההיא והחלוקה לא תונע זה כונע אונס החלוקה השומרת היחס אפשרית בכל כוזה מתדבק היה שעורו אי זה שתרלה כזו שאמרנו וזהו הנקרא צלתי ז"ת זכח ואין הרלון בזה שהוא זכח שיהיה צלתי ז"ת צפועל כי אחר שהוא ז"ת בעלמו חי אפשר שילל לפועל האין תכלית אונס הרלון זו שהוא צלתי ז"ת בחלוקה זכח ר"ל שהבא אשר לו על החלוקה השומרת היחס בחלוקה האוזה וחלוקה האוזה למלאין והחלי לחלי עד אין סוף הצלתי ז"ת לא יאצד לעולם ושואר צלתי בעל תכלית תתואר החלוקה מלל הכה השמור לעולם הכח לא יאצד והחלוקה לא תכלה וכל זה שיגיע מן החלוקה הוא צלתי בעל תכלית והאין סוף הוא מלל הכה לא מלל היולל לפועל אלל מלל הכשאר הצלתי בלה כי ההכלל ואין סוף שני מוקנילים וזה ג"כ כשכל מושפט מומר ומלירה כי ההקדוה והגבר יגיע מלל הזורה וחלקיו מוגבלים וכן ראוי צלתי בעל תכלית בחלוקה הצלתי שומרת היחס צלתי בעל תכלית בעלמו ר"ל שכאשר תחס מוננו אלל רצוא מן השנים דרך מלל ואחריהם אלל לאין סוף לא יכלה לא שהעוצר הכלה צלתי ז"ת צפועל ונכלל אלל שתק מוננו או מן העתיד לאין סוף וכל זה שתק יהיה מוגבל והאין סוף הוא מלל הצלתי בלה הכשאר ותקיר העיבר מן העתיד אונס בשתק מן מוגבל באלו תאמר שנה או שנה הוא בעל תכלית בעלמו בחלוקה השומרת היחס צלתי ז"ת מלל החלוקה השומר היחס ונכלל הצלתי ז"ת הוא מן הכווללות אשר עלמיהם שמור זכח ר"ל מלל הכה ובשילל לפועל אסס הכל ונפסק בכוללכת המוחל והדבור ואשר מליחותו בתרועה. ההקדוה השנית שזליחות בעל שעור אין תכלית למקסרם עקר והוא שיהיו מוללים יחד יכלה שיהיו צלתי ז"ת בכמה מתחלק ויהיה שעורם בכמה מתדבק אי זה שירלה אלו היה זה אפשר היה אפשר מליחות בעל שעור אין תכלית לו צפועל בעלמו כי כאשר ידונקו הגשמים הצלתי בעלי תכלית צומפת ויהיה כל אחד כגרגיר דוק יתחדש גשם צלתי בעל תכלית בכמה מתדבק צפועל והוא עקר פפי ההקדוה הראשונה. ההקדוה השלישית שזליחות עלות ועלולים אין תכלית למקסרם עקר כי כל זה שלא יגיע בעלם אס לא בקדיות זה שאין סוף לו הכה לא יגיע ואי אפשר שימלא. ההקדוה הרביעית שהשני ימלא בד' ומאורות השניו הוא ההתרשמות וההעמק

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

ותאמר אל תאמר אם פתאום כחול הלורה וההפסטה ואם זהדרגה וזעט וזעט בחזוים הוים והתקרים והשנוי לו שני כושרים אם כושר וזעט וזעט והוא הגשם הזעטנה כושר ואם כושר חזירי והוא הדבר היולל וזן הכח אל הפועל זעלמו כחוס או הקור או השחרות והליון בגשם המזמחר או המזלזל וזלד עלמות השנוי שהוא ההעתק ותואר אל תאמר זלי זכית התואר היה השנוי בתואר ההתפעלות לזד והוא ההתפעלות והתפעלות והגעת תאמר לל היה ובזכית הכושר והוא התאמר אשר יעתק הגשם זו והלך זן התואר אל התואר היה השנוי בתואר אשר זו התואר ההוא כי כאשר היה הכח על תואר נכנס זלזמן זיה בתואר ההוא שהתנועה או השנוי אשר הוא שלמות זיה לזד כי הוא הגעה אם מקושרת ואם מופלטת שראוי שזכנכו בתואר אשר זו הדבר ההוא היולל זן הכח אל הפועל חזו הנרלה זזת ההקדמה שאמר זיה שהשנוי יולל מוזמחרות יללה שהכשרה החזירי לשנוי הוא זד' מוזמחרות השנוי ההוא גם כן יולל זיהם זעלום כי השנוי הוא מוזעזע התאמר המזמחדש והוא נולל זד' מוזמחרות הנה השנוי יולל גם כן זיהם והנה מפרש זיה וזמחר מוזמר העלם זיה השנוי הוא זעלם והוא ההויה וההפסד יללה העדר הלורה ותמחדש הלורה ובזכית הלורה המזמחדש חזר שלל היתה יקרא הויה והוא שנוי זולל מליחות אל מליחות ובזכית הלורה הנפקדת יקרא הפסד והוא שנוי מוזליחות אל לא מליחות ובזאת הזכית יהיה השנוי ובזכית העתק מזורה אל לורה יקרא שנוי מוזליחות אל מליחות ובזאת הזכית יהיה השנוי חלד ובזכית המזכית הרשעות יהיה שני שנויים ויולל בתואר הכושר והוא הלוחיה והמקרון וכן שני תנועות מקבילות ויולל בתואר האכיות והוא ההשתנות ביחוד כושר הוים הקרים חוים ויולל בתואר האכה והוא תנועת ההעתקה ועל זיה השנוי זלכה תאמר התנועה זכרט ועל שר השנויים ככלל ואם בתואר העלם אין תנועה זלמות למה שהוא פתחווי. ההקדמה החזונית היא שכל תנועה שנוי וליחה כזר זכרת לך השנוי זיה הוא חוים התנועה כזר ידעת שהיא השנוי זעלמו חלל שהשנוי מוזנו פתחווי וזמחר כושך והשנוי ר"ל הושך הושך המזליחות והוא הזמן הנה הוא התנועה וגדר התנועה שלמות זיה שזכח מזל זיה שהוא זכח ר"ל שלמות זיה שזכח אשר לו מזל זיה הוא זכח עם היות לו זיה השלמות והושל זיה הנה התנועה לז מוזנו ולזיו והיא כושר שזין מוזנו ולזיו ונכית שיתנועע גשם זיה הדרך שזין השני בקורות זכיתם זרחק זיה לו התנועה הנה זכיתם זנקודה הרשונה זן הדרך הוא כח ובאשר יגיע אל הנקודה השנית הוא פועל ותנועתו חוים הוא זכיתם חיש הזכיתם זין מוזנו ולזיו הנה התנועה הוא שלמות הדרך אשר זכח רק שלמות מוזלע כי ככלות השלמות כלתה התנועה וקודם התחילו לה התחלה הנה אם כן התנועה הוא שלמות זיה שזכח והוא ההגעה וההתחדשות אשר לדרך הקו המזמחדש או ללורם המזגיג או לחוס היולל זיה לל על שילל פתחווי ויהיה שלמות גמור כי יהיה שנוי זלד תנועה ולל על שזכר כלל והגיע כל ילדז התואר המזמחדש כי אז כזר נפקדה התנועה ושז הדבר ההוא המזגיג נולל זפועל לא ילדז זן הכח אל הפועל זלל חוים הוא מזל זיה הוא זכח עם היות לו זיה השלמות כי לא הגיע אל אשר לזיו זמזחלט ועדיין הכח שזו ולכן היתה התנועה חזינו שלמות והוא מוזלע כי ילל זן הכח אל הפועל זקלת כשאר זקלת זיה הוא חוית התנועה שלל יזעזע הדבר זן הליחה זן הכח אל הפועל וההגעה וההתחדשות ראשון ראשון זלי הפסק כל עת מוזידת התנועה זמה היא תנועה חזת מוזוקת. וחכך שזפסק הכח התנועה וזלזדה והגיע לזיו זמה היא התנועה והיא הנה מוזמר זמה שכל תנועה שנוי ואין כל שנוי תנועה זעלל יהיה פתחווי כי אם ראשון ראשון זהדרגה ויללה זן הכח אל הפועל כי הליחה זן הכח אל הפועל הוא השנוי יהיה פתחווי או זעט וזעט. ההקדמה השנית כי התנועות על ד' חלקים זיהם זעלם וזיהם זמקרה וזיהם זחלק והוא זין זמה שזמקרה וההזל זכיתם כי אשר זחלק כזר יהיה. כי המזמר כזר יזלד מוזמפינה ויתנועע זעלם חוים אשר זעלם זהעתק הגשם מוזקוס למקוס כאשר יתנועע זעלמו ונקרל המזמנועע ויתנועע זעלמו ראשון כאשר יהיה עם זיה זכתי מתנועע מזולתו ולל מופכי חלק מוזנו כי האש ואם הוא עולה למעלה זעלמו חזיו מתנועע ראשון כי כזר יהיה זכיתם זולתו גם כי כזר יתנועע מופכי חלק מוזנו והוא הקטן שזכלקים שזמפר שיהיה זלש והוא שז חוים הגלגל הראשון הוא המזמנועע זעלמו ראשון או זעלמו חזיו המזגיג לו הוא עזלמו זלמות ואין שם מוזני זולתו ואם ראשון כי לא יתנועע מופכי חלק מוזנו כי לא יקבל החלוקה ובקיעת חלוקה. ריקע כי הוא שלם הכל ולל יהיה זיה שהוא אם יחסר דזר ולכן היה המזגיג כזלד על שלל יתנועע מופכי חלק מוזנו ואם הוא מתנועע זעלמו חזיו הוא לורמו זיה קברת לרשטו זיה. ההקדמה השניעית היא שכל זשחנה מתחלק ולזיה ר"ל חזר שכל זשחנה מתחלה הנה כל מתנועע מתחלק חזר

שכל וחתנובע ושתנה זה וחתווייב צוין ראשון וחתנובעה הראשונה והוא גשם זהבדכ וכל מה שאינו וחתסלק לינו גשם ולא יתנובע אחר שכל גשם וחתנובע וחתסלק זה נודע מהפוך הסותר ואחנס הפריד הדבור צו לפי שארסו הפריד צו המופת כי למה שהיתה מהידיעה המופתית להודיע הדברים צידיעה וחקכות לעלם הדבר ועלמותרו בחרו מפני טבע הדבר לא מפני ההפך אוננס שכל ושתנה וחתסלק ושהוא גשם אוננס נחצבר כספר הנקרא שונע טבעי ואני לזכירך וחתתו בקלור לפי שהנפילה עליו בתחלת המהשנה קשה כל וחתנובע הנה כבר יסויב בהכרח שיהיה וחתסלק זה שבעבור שהיה כל שני הנה אוננס יהיה ודבר אל דבר ר"ל ודבר נח אל דבר נח ובכלל וחתנובע וחקצלת אל וחתנובע וחקצלת אחר שיוכל לכל ושתנה שני וחתנובע וחקצילות והיה הדבר באשר תעבב על זה הענין אשר ילך עליו לא יהיה לו וחתנובע לפי שאז כבר נפסדה התנועה ובאשר נחשבב על זה אשר וחתנו התנועה והיה צו הוא וחסקיו על דמיון אחד הנה לא יהיה לו ושתנה הנה כבר יסויב בהכרח שיהיה השנוי היות קלתו באחד וחתניסם וקלתו באחר כי איפשר שיהיה בכללו בשניסם יחד ולא שיהיה באחד ושניסם וכל דבר אשר אליו ישנה יקדם הראשון בשנוי דמיון זה וכן הלכך אל וחרה הקאלי לא אל השמור זה שאין וחתוויב שיהיה המשתנה חס צוה הקלה ולא קלה האחרון הנה כבר נראה שמה שיתנובע הנה הוא וחתסלק ובאשר התבאר בתנובעים שם וחתסלקים ר"ל אשר צוין למה שיש ציניסם התרלה כל המשתנים שם וחתסלקים כי היה כל ושתנה צולת צוין הוא ושתנה צוין אלל שהוא תכלית שני ואשר צוין כי הדוע לורת קפילת החלב היא תכלית השנוי להזוני אשר יהיה ולורת החלב הנחה אל ההקפלה כזו שדוע הלורה הוא תכלית השנוי האכיותי הזוני ואם התכלית ההוא וחקו זה שהוא לו תכלית וכל ושתנה באמת הוא ושתנה צוין כי תכלית השנוי לינו שנוי כי חס בשמור לפי שלא יהיה וחתנובע אל וחתנובע ותכלית הדבר זולת הדבר רק שהוא נחלל בסוג הדבר אוננס שכל מה שלא יחסלק לא יתנובע הנה לפי שהנקודה לא וחתנובע מהלך יותר קטן וחתנה כי תחסלק ולא לפי שיהי' הקו וחתוויב ונקודות. ההקדמה השניית כי כל מה שיתנובע צוקרה יננס בהכרח מפני שאין וחתנובע צעלמו ולזה לי אפשר שיתנובע התנועה ההיא וחקרית תמיד זאת ההקדמה נשללתי עליה באגרת שלוחה אלי צעיליה צהיותי בטוליטולל וכבר השתתפו עזחס בטפוקה גדולים וכן הידועים ולא רחיתי מי ערה עליה דרך לשכון אור והחסם וחתוויב צן זכריה אלחצריזי הפרסי מפרש הקדמות המורה פירש זאת ההקדמה על שלקת וחקרה וקוס ההכרח למה שהיה ההכרח אחד וחתוויב זה שצוקרה כזו שצאר בהקדמה השנית ודבר האפרש הנזכר על זאת ההקדמה בדמות ונזכה עוד שאמר שלא צל וחתנה אללו באחתה גם הקשה עליה שצאמר כי וחתאשר שני גשמים וחתניסם צולליות יתנובע הגשם האחד צוקרה וכן וחתנובע צעלמות וחתוויב התנועה וחקרית להתחלת התנועה העלמותית כענין בדור האש שיתנובע תמיד בתנועת גלגל התמיזית גם התנועה היוזית לכדורים השונה וחקרית ואל התמיזית עלמות והיא תמיזית להם הנה לא יחויב וזהוית התנועה וחקרית שיהיה וחתנובע על כל פנים ואחר צוקה הקושיא ובכלל יסוד אל וולתי לאחת זאת ההקדמה והועמחק הפירוש ההוא החכם ר' נתן צ"ר ילחק ושיטטיבא באשר ראה זאת הקושיא כתב עליו ותיקץ כי חס הוא אמת שהתנועה ההכריתית כבר תקרא וחקרית הנה לא רלה הרב צוקרית שהיא ההכריתית צלל רלה אשר צוקרה כשחרות לגשם וגם הוא לא עמד על דברי הרב כי הספיריות אשר גלגל וההלרה הם וחקרה הגלגל וחתוויב צוקרה אומי כזו השחרות והם וחתנובעים לכלל גם וחקרה כדור האש וחתנובע וחתוויב תמיד אוננס האמת צעלמו ואשר כזו הללה רבינו משה הוא כפי שאומר וחתנובע צוקרה אשר אחר צו זאת ההקדמה שיתנובה בהכרח לי זה ויין שיהיה וחתנה שצוקרה צוה הוא וחתנובע צוקרה עד שאם היה זה וחתנובע צוקרה וחתנה וקצה לתנועתו על שיתנובע צוקרה צוה וחתנובע שהוא קצתה יננס בהכרח יהיה כח וחתשט צו צלתי וחתסלק כנפש האדם צלדס והשכל כפי דעת הרב ובאשר יצין שזאת ההקדמה לו זה הענין ר"ל שכל וחתנובע צוקרה וחקר ר"ל צוה הוא וחתנובע צוקרה וחתנובע הגשם שהוא קצתה הוא וחתוויב צעלמו שהוא יננס בהכרח אך חס לא ילכוך לשם וחתנה אחר וולתו יהיה נדל זה וכן נפש הגלגל היא על זה החחר והיא וחתנובעת תמיד בהתחלת תנועת הגלגל ואם היא וחתנובעת צוקרה כי חקנה הנלחות וחתניסם הנלתי הכדלל והרליה על שזה הוא קצתה הרב זה שאמר צפרק ח' וכן הפנים הרציניים והוא שיהיה וחתנה הגלגל כח צו צלתי וחתסלק כנפש האדם צלדס זה גם כן עקר שיהיה וחתנה הזה לצדו קנה בתנועה התדירה אע"פ שהוא צלתי וחתסלק ובאור זה שאם היה זה וחתנו הראשון יהיה זה וחתניסם וחתנובע צוקרה עד יחסייב ח"כ שחיה לוחניסם ההוא הראשון קנה אחרת בהכרח חוץ וכן הכלל המורכב וכן וחתניסם וחתנובע כשחללל הסנה

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

היה אשר היה התחלק התנועה יניע הזניע הראשון אשר בכלל הוא את התנועה ומנו ואם לא תואל ינום זהכרח ולזאת הסבה וכו' הנה נאר שהתנועה נזקקה והוא מניע קרוב יתנועע צתנועת הגשם אשר הוא חלק ממנו הוא אשר הוא ינום זהכרח צוה הוא מניע כי הדברים המוקרים כולם ארזדים כמו שאמר ארסטו דדברו הגשם החומשי יהיה התנועה זהכרח או נזקקה כי המוקריות בכלל קצת האפסיה אם לא יואל לשם מניע ומתמיד ההנעה כי אז לא יתחייב שהתנועה ההוא נזקקה ינום צנחית המופשט מן המוקריות ולכן לא תנום נפש הגלגל ולא ההלחה והקפירות ושאר מוקריו ואם הם מתנועעים נזקקה כמו שצוואר מואמרו ואם היה המניע הגלגל צו על אלו המניס לא היה יכול להתנועע כללם עד אמרו הנה כצר התצאר צמופת שומניע הגלגל הראשון אם היתה תנועתו כלחית תדירה יתחייב שיהיה לא גוף ולא כח בגוף כלל עד שיהיה למניעו תנועה לא צעלם ולא נזקקה זה הוא מה שיונן מדברי הרב והאמות עד לעלמו כי קלתו ממנו יעיד על קלת הנה זה קנה מוצלחת אלל שאלו האכנסים לא יקמו מה שצוקקה כולל והוא כצר עשאו גורה כוללת שאמר כל מתנועע נזקקה השני שלא הדדילו צין מה שצעלם וצוה שצוקקה. ההקדמה התשיעית כי כל גשם סיניע גשם אונם יניעוהו ציתנועע גם הוא צעת הנעתו התנועה לה שתי קצות אחת מהם אשר על דרך התכלית והשנית על דרך הפועל והגרלה הנה צוניע הקנה הקרונה אשר על דרך הפועל כי המניע אשר על דרך התכלית לא יתנועע צקרו צאש צעלית האור צדעו מקומו הטבעי ויעלה לאש על דרך התכלית אלל הפועל לתנועה אם דוהה ואם מושך אונם יניע צציומשש אחד שאין צינו וצין המתנועע ממנו אשר הוא אם נדמה ואם נושך מואלע כי המושלך הנכנס בגדר הדוהה הנה יראה צו מראש העניין שהוא המושלך ויתנועע עמו זהכרח. ההקדמה העשירית כי כל מה שיומר שהוא צגשם יחלק אל שני חלקים אם שתייה עניידתו צגשם המוקרים אשר אין להם מליחות כי אם צאשי העלם לא שיואלו צעללם אלל מליחות מה אשר להם הוא צו ר"ל צגשם כלש ואם שתייה עניידת הגשם צו הטבעית מעמדת הגשם ומעלמות אוחו ומשימתו כוללת צפועל כי צה יתעלם והיה מה שהוא והלורה חלקך לו על שהוא מושך לה והוא ילטרך לה שועמדת אוחו ומשימתו ומשימתו רמוז אליו צפועל ושיניהם ר"ל העמוד צגשם ואשר יעמוד הגשם צו והם המוקרים והלורות הטבעית כח צגשם. ההקדמה האחת עשרה כי קלת הדברים וכו' וכן קלת המועמידות לגוף והם אשר עניידת הגשם צהם לא יחלקו צשום פנים צגשם וצשכל רציו ושה קוצר שגשם האדם והשכל הם כח בגוף צלתי מתחלק כי אינם משתתפים צו והשכל ממנו ראשונה כי אינם כח בגוף כי אם היה השכל כח בגוף לא היה גוצר על ההיולי והיה משנה על המושכלות אל טבע הממר שנית שכל כח מתחלק לגוף הנה הוא מעורב או צלתי מעורב אם מעורב הנה הוא מתחלק ומתפשט ואם צלתי מעורב הנה הוא נקשר צו הקשר מליחות לא הקשר עירוב ואם כן אינו כח בגוף כי אם עם הגוף ואינו מתנועע כי השכל זה עניינו שהוא נקשר עם הגלגל הקשר לורה כפרדת ר"ל הקשר מליחות לא עירוב ואינו מתנועע נזקקה וככה השכל הנקודה לפי דעת רציו ושה אשר חצר שיחכו לאדם יחם השכל הנצדל אל איש העיולם ואשר לריך שדעוהו שכל זה הציוו אליו למה שמשך הרב כי הגלגל מורכב מממר ושכל זולת השכל הנצדל ומשך כי השכל הנפרד הוא אשר איננו בגוף כלל ולכן לא יתנועע לא צעלם ולא נזקקה כי השכל הוא כח בגוף רק צלתי מתפשט כענין צשכל האדם ולפי שהוא כח בגוף יתנועע נזקקה כענין צגשם האדם והלורות הטבעיות המתפשטות ושאר המוקרים המתפשטים יתנועעו נזקקה ויתחלקו צהתחלקו וצעצור זה יתאחד מופת על ששכל הגלגל אינו המניע כי יתנועע נזקקה וינום וייחד מופת על שהכח המתפשט אינו המניע כי יהיה צעל תכלית אחר שיחלקו צהתחלקו ויהיה פעלו צעל תכלית כמו שתרחה צמרק הראשון ודרך ארסטו איננו זה אלל יאמר שהגלגל פשוט כי כל מורכב הוא נפסד וכי ממר הגלגל הוא עלם פשוט כולל צפועל צעלמו ואינו צכה רק אל התנועה וכי השכל הנצדל הוא הוא נצדל צוה שחיו כח בגוף ולא מתפשט צו ולא מתחלק צהתחלקו כי לא יעורב צו ולא יסתבך אלל הוא נקשר צו הקשר מליחות לא הקשר עירוב כי הוא לורחו על שהוא משלחו ומקנה לו התנועה והוא נפשו צוה הוא מניע לו עד שיהיה הגלגל ממוצר מחלק מתנועע מעלמו ולפי שהוא נצדל לא יתנועע ומני חלק ממנו ולכן היה מתנועע מעלמו צאמות וציאר על שהוא נצדל מולל פעלו המיוחד שהוא צלתי והוא התנועה ואם לא יהיה נצדל יהיה כח בגוף ומתפשט צו מתחלק צהתחלקו ויהיה צעל תכלית ומעלו צעל תכלית זהו דרך ארסטו וליוקר הדורש העמידת על דברי הפילוסוף אחר ההעמדה על דעת הרב גם כי צוה יונן דעת הממר על אמתו ר"ל הידיעה צהפרש הקצרות והציון צדברי אכן סיני וצללגני חולמו הביא הרב אל אלו

הדמיונות ומשפט דרך ארסטו' ולא זאת הדרך ולא זאת העיר, ההקדמה השתים עשרה כי כל כח שיוכל ומשפט בגוף הוא בעל תכלית להיות הגשם בעל תכלית אשר שיתחלק בהתחלקו אחר שהוא עומד בו ומשפטו בו כי כל הכחות אשר הם גשמיים יראה מעניינם שהם מתחלקים בהחלק הגשמי להתפשטם בו הנה כל אשר יהיה הגשם יותר גדול היה כח הכחות יותר גדול והכח המניע לזרזו הכולל בו לזרזו יותר גדול וזונו הנה באשר היה ג'א' אי אפשר שתהיה לזרזו פועלת פועל בלתי בעל תכלית. ההקדמה השלש עשרה הוא שאי אפשר שיהיה דבר מצייתי השנוי מדבק והוא אשר הזון אשר בו התנועה אחד והמתנועע אשר יתנועע אחד והנושא המזרי אחד כי אם תנועת ההעתק לבד והקבוצית מוונה כי כל אחת מאלה זולתה מוצארת מענייניה שהוא יהיה מוקציל אל מוקציל דמיון זה שההיה היא ובלתי כאלה אל כאלה וההפך ממואל אל בלתי ממואל כמו תנועת הלזן אל השחור וכמו הלזיחה וההתכה ואשר יהיה זה המוקצילים ר"ל אשר יתהפכו מונונו ולזיו הם מוקצילות והמתנועע האחד נעניו כשהתנועע תנועות מוקצילות יהיה צין שתייהן זון כי לולי זה יהיו השתי תנועות המתהפכות אחת מהן שלמות האחרת כמו שהוא משפט כל אליו והיה הטבע כבר פעל בטל וכאשר צין שניהם זון אינם מתדבקות כל אחת ויחיד זהכרח וכל זה עכל ומתנועע בלחת מאלה התנועות השלשה הנה אי אפשר שתהיה תנועה מתדבקות מונונו תנועת ההעתקה הנה הוא נראה לחוש הנה מופני שהוא יקראוהו אשר לא יטה אולם ההפך והוא יחזיר חזק כי יבטיח המזליחות וכי כבר נעלם איש מה זון ההפך הנה מופני היות דבר על דבר והבדלו מונונו הוא שני ענינים מתהפכים והענינים המתהפכים אי אפשר שיואלו בזון אחד בנושא אחד מה שאין כן בתנועה הקבוצית הבלתי נזרית. ההקדמה הארבעה עשרה כי תנועת ההעתקה היא הקודמת שבתנועות בזון והראשונה שבה בטבע זה מוצארת בחפז ומשוייב בכל ששתיה וילומה לו שיחזק לו שיתהווה לו יפסק קודם זה יעתק ושלל יראה מוטבע המועתק שיהייב ששתיה ולא שיתהווה ולא שילומה ללא במקרה זה כי ההויה וההפך ובכלל השני אשר נעלם יקדם לו ההשתנות כי הוא מוצארת מענינו שהוא נמשך להשתנות כל ההשתנות והאיכות יקדם ואם הוא במקרה על תכלית השנוי שהוא הפשט הלזרה ולבצית לזרה כמים אשר יוחזרו ויתפשטו קטריהם עד לא יוכלו לשאת הלזרה המיוניית ובעתה יפשיטו הלזרה המיוניית וילבצו הלזרה האוירית וההשתנות יקדם להם קרינת המזנה אל המשתנה מיוחד לכל בעת בלתי עת מצייתי שלל מהמשתנה על ערך אחד לכל יקרב מונונו וישנה וירחק ולא ישנה זה בהעתק זהכרח הנה מצייתי שתהיה ההעתקה קודמת להויה גם כי המוליך יעתק קודם היות הכולל ואין לזיחה ואין חקרן וצנתי שיקדם לו הויה והפך וההויה וההפך יקדם לו ההעתק והוא שההעתק יקדם ללזיחה והחקרן ולמנוס שהלזיחה והחקרן יקדם להויה והפך והוא מוצארת כי לא ילומה הלזיחה מעלמו בלי מציין ויחזיק ששתיה המזון ויפשיט לזרה וישיר לזמות המזון וכן בהפך בהתכה ועוד מוצארת שאי אפשר ללזיחה בלי העתק ומקום קודם זה כי המזון אשר בו תהיה הלזיחה הנה מופני שלל יפעל הדבר ללא מה הוא הפך והמזון יפעל בזון הנה מצייתי שיהיה בו חלק הפכי והמזון למנוס יעתק בלזיחה הנה יעתק מהפך אל הפך והשנוי אשר בהפכים ההשתנות הנה המזון משתנה עד תהיה מונונו הלזיחה כי לא ילומה בלעדי ולי אפשר להשתנות וצני שיקדם העתק לו ועוד כי הלזיחה יעתק אליו המזון ואז ילומה וכן ההפך יחייב שיעתק מונונו מה שהוא חלק ואז יתך והיתה תנועת חלקיו במקום ואם היו מתחלפים והלזיחה עלמה הנה שם תנועה במקום קודמת עליה וכן הענין בהתכה ובכלל אם היתה הנה תנועת ההעתקה כי היא המותדבקה והמתדבקה היא היות טובה והיות טוב וכל מה שאפשר הוא המאלל בלבד והיתה הכללית קודמת בזון על שאר התנועות ההיות הנפסדות ומצייתי שיהיה העתקה קודמת על שאר התנועות לא בטבע לבד לכל בזון ודי זה הציבור כפי זה המקום, ההקדמה החמש עשרה כי הזון מקרה נמשך אחר התנועה כי הוא משער לכל התנועות ודבק עמה כי זה הקודם והמתאחר והקודם והמתאחר צונו כי כאשר נחלקה התנועה וביחוד היוצאת אל קודם ומתאחר כבר חלקנו הזון כי הוא המוצארת והעדיית ובכלל המושך וליחות התנועה היא למות הזון ולא ימלא אחד משניהם בלתי האחד לא תמלא תנועה כי אם צונו אחר שאינה שנוי פתאומי לכל התחדשות ראשון בהדרגה ולא יושב ללא עם תנועה כי הוא מקרה משיג לתנועה מיוחד לה ולכן אי שלל ירגיש בזון אם התנועה הראשונה ואם אינו תנועה בלתי נפשיית או נפשיית ולכן לא ירגישו בזון האלמייים אשר ישנו השניה השקועה במועדות אשר יתבאר שם כפי מה שקופר בחידות התורות הקודמות וקפוד מוי המעגל מה המזין וכל מה שלל ימלא לו תנועה אינו כופל תחת הזון כי הוא מקרה מיוחד משיג לתנועה ולכן אי שאין מדרכו התנועה לא ייחס לזון כי אם בהשאלה

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

ואחר כך רשד זה לשון הזמן מליה והמשך מליחות והתנועות ולכן לא ילוי
הזמן אלא עם התנועה והכלל הוא דהר צערב מליה והמשך מליחות הנמלחות הנלתי
מתנועות ולכן יאמר באלו שאינם צומן וירלה אינם כי הזמן לקוח מלד צמיח נחשד המשך
שהוא התנועה ובכלל התנועה מלד שהיא נלקחת והמשכה כי הוא המשך התנועה אשר
מתנועה הראשון הכולל לכל הנמלחות המתנועות והשמות קו בשני המורק במקו כי
אנחנו משתנים מפני שאנחנו מליחות משתנה והכלה לקוח מלד צמיח המשך מליחות ומשפט
והוא דמות זמן לא אמת זמן כי אין ספק שהנבדלים נמלחים תמיד ונמשך מליחות אך לא
יתאר צומן כי אין מנוצם התנועה אשר הזמן לנשך לה ואינם צומן מליחות אשר שהזמן
הוא להיות השמים אשר מליחות צם. ההקדמה השש עשרה שהזמן מלד הגוף והשכלים
הנבדלים לא יושב בהם ואין אלא צמיחם עלות ועלולים ויודלו העלה והעלול וההדל
צין העלה והעלול בלירות הנפרדות שהעלה הראשונה מליחות בעלמות והעלה השנית
מליחות בעלמות ובלרוך אל העלה הראשונה הנה ההדל צין השכל הראשון כי הוא שכל
ועלמות ענין נמלח בעלמות לא ענין מה מלרוך אל עלה ואשר השכלים יסבילו ועלמיותם
ענין מלרוך אל עלות ויכנס צם הרצוי ומה הלד לא יחוייב שיהיו כלם במדרגה אחת זן
הפשיטות אשר שאינם במדרגה אחת זן הלרוך אל ההתחלה הראשונה ולא אחד ימלא פשוט
צענין אשר צו הראשון פשוט לפי שהראשון נמלח מליחות והם מליחות המלטרף. ההקדמה
השש עשרה כי כל מתנועה יש לו מניע בהכרח זולתו ואם לא יודל צומן שהמניע
ומחלק למתנועה על שאיננו הוא ואם כבר יהיה צו מניע או הנפס או עלמותו בשכל
הנבדל לגלגל והוא המניע הנלתי מתנועה ויתחלק צולמיות החלק לכל זה קוטר לדעת
אפשרותו שאם שכל מתנועה יש לו מניע ואם אפשר שיהיה אס לא יתנועע ולא ילך זה אל
צלתי תכלית כי מה שצומן יתנועע מליחותו וההכלה הנלתי נמלח צומן יניע עלמותו והמניע
והמתנועע צו אחד אין סילוק ציניהם כלל כמו שיאמר שהנפס מקפס מניע עלמו וכן השמים
זה בטל כי יהיה פועל ומקבל מלד אחד עוד אחר וכל מתנועע שיהיה מניע צו הוא הנקרא
המתנועע מעלמו ענינו שהם המניע למה שצומן ומנוי בעלם נמלח בכללו ירלה והוא המנוע
ומניע לא יתנועע אינו גשם המתנועע ומנוי יתנועע ובכלל הוא מתנועע צומן כי כל
מתנועע מלדו מתנועע בהתחלה צו וכל אשר הוא מתנועע בהתחלה צו הנה הוא מתנועע
צומן לפי שהגדרים מתחסימים לנגדרים והמתנועע מעלמותו הכללי הוא גשם השמים כי הוא
המתנועע מעלמותו הראשון האמתי כי לא יתנועע מאשר מחוץ במקרה ולא מניע יתנועע
ואם במקרה זה המנוע מניח חלקים לבד באות חלק מניע לא יתנועע ואם במקרה
וחלק לא יניע לחלק ומנוי כלל כי הוא נעדר החלוק וההכלות וההפסד למה שיימדו האל בנלמות
למה שהוק מלדו. ההקדמה השמונה עשרה כי כל מה שילד זן הכח אל הפועל והוא
הנפס המנוע מליחותו וזולתו ואחר צורף והזן זה כי הוא צעלמו יניח קוטר לזאת ההקדמה
בשיאור צמרק י"ז זן החלק הזה שהאלוה חש העולם בלי שני וילוח זן הכח אל הפועל כי
היה רלונו הקדום שיתחדש המליחות צעת שחדשו ואלא ירלה קודם ולכן אין שם שני ולא
ילטרף אל מליחותו וכאשר תחזוק צו כאשר לזה הנה תראה כי לפחות ילטרף להורות כי רלון
האל היה נקשר אל אותו עת והוא אשר הביאו לפועל ולזה פעל אחר שלא פעל הנה אותו
עת הוא אשר הקיר המנוע מלפועל הנה הוא מליחותו זן הכח אל הפועל לפועל אונס רבינו
משה קורס ומתיר אמת הנה ואמת הנה וחולק על דעת המדברים ואחר מניח מהקדמותיהם
ואם שאמרו שם הוא זן המדברים ויפה עשה כשהשתמש זהם במקום נאות וכן רשד אחר
זה לשון כמו שאי אפשר שיתלה רלון קודם בפועל מחודש ומה שאמרו המדברים מאכשי ומנוי
שאי אפשר שיתלה רלון נלתי בפועל נמלח מחודש צעת מה ויחודש זה הנמלח אל מליחות
העת ומלתי שיחודש שם שני הוא מאמר לא יושב לפי שהרלון כאשר נחלה מליחות נמלח
צעת מה הוא צלל ספק שיתחדש לרולה צוה העת מחשבה על הפועל לא היה קודם וזאת
המחשבה היא קנה הקרציה כנמלח ומנוי זה הפועל צוה העת ולא ימלא קודם והקנה
באותה המחשבה הוא מליחות העת והמליחות אשר לא היה קודם הוא צברת שני או
נמשך לשני והמחשבה המחשבת מליחות העת הוא שני ומנוי ואם כן קודם השני המנוע
ראשון שני אחד ולא יוכל האדם צמליתו הראשונה שיפרד מזה האות ואונס יקרה לו
הטעות צמליתו אלה הדברים מפני הדמיון אשר לא קר הלוחה אל תכלית אליו מעת הנעירות.
ההקדמה התשע עשרה כי כל מה שמליחותו קנה הוא אפשר מליחות צמיח עלמו לא
שיחיד שיהיה צו אפשרות על ההעדר כי האפשר לא יצו נלתי והרצה זן העלולים הם
נלתיים אלל הרלון צוה שהמליחות שלו ואם נלתי לו אי זה שיהיה הוא מלד זולתו שאם

יִצְחָא וכו'. ההקדמה העשרים היא שכל מחזיקי האגליחות צצחית עמנו חין קנה למזלנו כלל ולא צדום עניין אך חין ענין מחזיקי האגליחות שחין לו עלה פועלת לכל מחזיקי מחזיקי האגליחות הוא תואר חיובי מחזיקי אטבע חין לו עלה כלל לא פועלת מחזיקי ולא מעלמותו מזה שבו עמיתו וסלק מחזיקי ודע זה. ההקדמה אמת ועשרים כי כל מחזיקי מחזיקי ענינים אומנם ההרכבה ההיא היא קצת אגליחותו כפי מה שהוא ר"ל האגליחות לו בהכרח אשר היא תואר נוסף מלד קצת שני חלקי אס כן חינו מחזיקי האגליחות בעלמו צוה הוא הנאכל שהוא כי אגליחותו אגליחות שני חלקי וסלקי הדבר וזלת הדבר וההכרחות. ההקדמה הששים ובעשרים כי כל גסם חס אורכב מחזיקי ענינים בהכרח צוה הוא גסם טבעי ושיגורו מחזיקי בהכרח עומדים בו חסם אגליחותו אומנם שני ענינים המעמידים אותו הם החסור שלו והוא הנפלא השלם צולמו ולורתו והוא המעלות השוכנת בו ומשימה הנאכל שלם צפועל ועלם רמזו חליו ומיחדת אותו אל פועל מן הפועלים ואומנם המעמידים אותו והם נכרים אטבעו ואומתו ולמליחותם הפועל נאכלים בו הם הכמות והתכונה וההנחה וזולתם מאלו המעמידות על מדרגתם ולכן אי אפשר לגסם להיות מחזיקי האגליחות. ההקדמה הששים ובעשרים כי כל מה שהוא בכח ירלה לדבר מה יש בעלמו קלת אפשרות ר"ל יש בעלמו אי זה דבר בכח והוא אפשרי חליו ואם הוא נאכל צפועל שלם ונאכל בעלמותו יתכן צעת אמת שלא יוצא הוא בעלמו צפועל אשר שבו בעלמו אל אי זה דבר הכח אטבעו וההעדר והכח אשר השיגו אל אי זה דבר אשר השיגו מלד ההעדר המעלה נצטעו ולכן יתכן אי זה דבר שיעדר בעלמו. ההקדמה הארבע ועשרים חסר והוא הנפלא המעמיד הוא בעל מחזיקי בהכרח כי האפשרות הוא חסור לחסר כי חסור לא יוצא מן האפשרות והלכך להציג אמת האפשרות ומיניו והדליו ומשיגיו ואורז דע כי האפשרי יאמר על המקבל ועל המקוצל ואשר יאמר על הנפלא והוא אשר בכח לדבר יקבילה הנכונה כי הוא נאכל בעלמו וגם מאלדו והוא הכמותי אשר הוא אגליחותו מה ואשר יאמר על המקוצל הוא אשר בכח צנפשו יקבילה ההכרחי כי הוא הנעדר בעלמו צלום נפשו ללורה האגליחות הוא המקבל והלורה האגליחות הוא המקוצל ואשר באפשרות אשר הוא חינו הנכונה שילא אל הפועל מן האפשרות מלד האפשרי ילל אל הפועל מן הענין כי כאשר ילל אל הפועל קולק מומנו האפשרות ואומנם יתואר באפשרות מלד מה הוא בכח אל הענין והוא והנפלא לזה האפשרות אשר בו החסרה והוא המקבל הוא הנפלא אשר יעמק מן האגליחות בכח אל האגליחות צפועל והוא הנאכל בעלמו והוא אשר ישוב מזה שהוא בכח חליו אל אשר צפועל לא המקוצל מלד בעלמו זה אצורא מוגדר האפשרי כי אפשרי הוא הנעדר זה הנעדר האפשרות צנפשו והוא המקוצל חינו אפשרי והוא אשר יתכן שילא אל האגליחות מלד מה שהוא בכח בענין הנפלא כי הוא יעדר ואין יתהוה הנעדר כי ישוב ההעדר אל האגליחות חלל מה שהוא נאכל מה צנפשו המעמיד וזהו אצור המעמידה כמו שיצא צנפשו הנעדר צלמות אשר יתכן שילא אל הפועל הנה שהנפלא המעמיד הוא הנעדר צלמות מן האגליחות אשר בכח על הנעדר ההוא אל האגליחות אשר צפועל וזה שההעדר הוא הפך האגליחות ובקילוק האחד יצא מקבילו וכאשר היה עלם ההעדר אל אפשר בו שיחפד אל הדבר ההוא צפועל ג"כ יתואר צוהיה וההשמות והאפשרות חובי שיהיה המקבל לצניהם דבר שליש וזולתם יתואר צוהיה וההשמות וההתחפד מן ההעדר אל האגליחות כענין בהעתק ההפכים קלסם אל קלסם ר"ל שיחזיק שיהיה להם נפלא יצורו עליו זה חסר זה חלל שהוא צהשמות אשר צאאר המקרים צפועל והוא עלם בכח ולא כובל ג"כ ששנים המותאר באפשרות וההשמות הדבר אשר צפועל ר"ל אשר מומנו ההיה מלד מה הגס צפועל ר"ל היותו בעל הלורה הראשונה כי זה גס כן יסור ואשר מומנו ההיה יחזיק שיהיה חלק מן המותהוה ולא כובל צנפשו-היה הנפלא אטבעו הדבר היחלל אל הפועל ר"ל אטבעו הנאכל צפועל אל הלורה אשר יאמר שהנפלא הזה הוא חלל צפועל מלד בעלמו כי הנאכל השלם לא יתהוה זה המותהוה הוא מן הנעדר אל השלמות אל נאכל שלם כי הוא יהיה שלם ורמזו חליו צפועל מלד הלורה ולא יהיה ערום מן האגליחות ר"ל הלורה כי הוא נאכל בעלמותו ולא יתהוה לו הוא צלתי נאכל ולא יתהוה זה הטבע הוא אשר יקרא היחלל והוא עלת ההיה וההפך לזה שחין לו לורה והוא חלק מומנו ומשחוק אל השלמות וצלתי צנפטיים צמיחד כי הוא לכל כל צליה לא יצורון רקס וכל נאכל שיהיה ערום מזה הטבע הוא צלתי הוה ולא נפסד כי הוא הנפלא להעדרים ולאפשרות הכה צחתי לך אמתת ההיחלל הראשון ומשפטי ונראה לך מזה כי האפשרי יאמר צלל על שני חניסם לך המקבל והוא הנפלא המעמיד והוא הממיר ההלשון אשר הוא בכח אל הלורה וכו' כן הנפלא אשר הוא בכח אל המקרים ויאמר על המקוצל והוא הנפלא הממיר והוא הלורה

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

או המוקדים והראשון יקרא בכח לדבר אחר והוא בכח נקלת וצקשור והשני יקרא בכח אולד עלאז ובשלוש ובי החצר הוא הנושא להעדר ולחפירות הנה הרצ בשאמר בהקדמה שלפני זאת כי כל מה שהוא בכח ירלה צו כמו שזכרנו המין הראשון והוא השאמר על האקבל ולכן פירש ואחר ויש צעאלו קלת חפירות כי הוא האפסני הצוחלט אבל יאמר קלת חפירות על הנחלל צעאלו והוא חפסני לדבר מה זולתו והעד על זה שהקדמה הגזרה שאמר שיתכן צעת אחת שלא ינאלל צפועל כי איך יאמר זה על המוקבל והמוקבל כבר אומר בלתי נחלל צפועל אחר שהוא בכח אבל אחר זה על המוקבל שהוא נחלל צפועל והוא בכח אל צפועל מה ואחר שהאמר שהאמר בכח אחר ואחר כי כל מה שהוא בכח דבר אחר כי הוא אולד מה הוא מוקבל ההקדמה אשר אהבנו בה ואחר כי כל מה שהוא בכח דבר אחר כי הוא אולד מה הוא מוקבל הוא נחלל צעאלו אבל הוא בכח לדבר אחר והוא אשר קראו לנעלה שיש צעאלו קלת חפירות הוא צעל חצר צהכרם כמו שהראינו כי האפסניות הוא צחור לנעולם כי הוא הכושר להעדר ולהיות ולהתחנות ולחפירות לחסרונם וצעאלו כי הנחלל לא יתהיה כמו שלא יתהיה הנעדר אבל יתהיה הנעדר אל השלמות כי אולד חסרונם ושתוקק אל השלמות והוא החצר הנחלל שלם צעאלו הנושא להעדרים ולחפירות והפוך קומו גם כן והוא שלם אל שאין צו חפירות אחר צעל חצר. ההקדמה החצר ועשרים שהחללות העולם הצורכא האישי החצר והגזרה והוא המוקבל והמוקבל ואי אפשר וצנתי פועל הוא אשר מוליך הדבר וזן הכח אל הפועל ולפי שהוא יחסוד שהלורה צאה חסור לא שהיה מוללת אמה שהיה בכח אל הפועל ואחר עד שהבינו לקבל הלורה והוא המניע הקרוב המזין לחצר איש אחד ויתחייב וזכאן העיון בתנועה ומניע וצמתנוע והתנועה נחללת צהכרעה דברים צמתנוע וצאה שני התנועה אם אלה ואם איך ואם זולתו וצונו ובהתנועעות לפי שהתנועעות שיש התנועעות בתנועתו והוא גדול התנועה וההנעה היא תחילת התנועה והמניע הוא נותן התנועה והתנועה הוא המוקבל התנועה והתנועה היא ללא הדבר וזן הכח אל הפועל שהלורה כמו שקדם וזכר התחלל בכל זה מה שראוי לבאר דברי ארסטו שהחצר לא יניע עלאז וזאת היא ההקדמה העליונה המשובחת המציאה לחקר על מליחות המניע הראשון ולכן גדר ארסטו' צבע שהוא התחלה וזה ובה לאשר יתנועע ויכוח הדבר אשר הוא צו ראשונה וצעלמות לא צריך המוקדמה הנה שהציג בגדר הטבע שהמניע וצחלק לתנועות על שאינו הוא ואם הוא צו כי הוא צבאר צכפסו צכאן התחלה וצחלקה לענין התנועות וזה כי הדבר הנעדר לא יתהיה עלאז גם הנעתק צוקוס צעלמותו ר"ל צבעת הוא יתנועע והתחלה צו הקר צבע והוא הצנתי צעל נפס ציקודות הוא אשר צחלקה יהיה הפועל לפי שהתנועות וצחלקה לפועל צעלוא ומה שקר צקודות הוא ראוי להצבאר צו צחלות כי הקדור הטבעי הוא ון הענינים שהתיחד צם ארסטו' צלמודו. ההקדמה השעה ועשרים שהזון והתנועה נלחיים ויתחייב תנועה נלחית ר"ל אחת וצודוקת כי התנועה אלו לא הורה ולא נפסדת ר"ל צבוק שהוא יאמר שכל תנועה חקם לה תנועה צהכרם ואלה הם התנועות הנכרכות וכן יאמר כי כל מה שיתחשק יהיה חפירות חדשו קודם על חדשו צונו ויתחייבו וזה דברים לנאות הקדמתו ואחר אבאר לך איך ואיך יחייב וצחלקת הנלחית תנועה אחת וצודוקת נלחית ונלחית העולם ציות קל שאפשר כפי מה שאפשר לנקטו מצדדי ארסטו' ואחר תחילה ידעו אם נחשק קוב התנועה והם אלו התנועות הנחללות צחלק העולם הנכרכות והתנועה האחת המצדוקת והיא תנועת הגרם השמימי או לא סרה ולא חסור ולא תנו צחללות ר"ל אחר המוללם כמו שאין הכפס ומציגיה הלים צחלל צאה הוא הנחלל והוא אולד כללו הוא חיות מה בכל מה שיעצויהו הטבע וזה העצם וארסטו' על שהצווי צתנועה שלא קרה ולא חסור כי יראה שצודקת הנחללות הטבעיות וקיונו צדבר אשר הוא וזהו צחלקת החיות ואלימות התנועה להם וזה שצודקת התחלות התנועות וכל הדברים המצוועים הוא צחלקת הנפס ר"ל ון הדברים החיים וזאת חפירות תקצן חפירות וצחלקת אם הוא צחלקת או צנתי צחלקת ומה שראוי להפסד או חפירותה או חפירותה כן הענין צחלקת העולם והפסדו וחפירותו והנחת תחילה ואשר לדברים כי המדברים צבע כלם הודו צחלקת התנועה וזה שני שאמר שהוא עולמים רבים הפסד אחד וזהם הוא חפירות האחר וזה לאין סוף והיה כל העולם וזהם לא יאנע וצחלקתו ון החנוונה כבר הודו צתנועה נלחית נכרכת ואשר אחר שהעולם אחד וצחלקת נלחית אלה אצונותם גם כן צתנועה אם כי יאמר שכל הדברים כלם יחד היו והיו חיים וזן כלל תכלית ושהשכל אשר הוא אלוו האלה חשד מהם התנועה וצחלקת וזהו העצם והוליהו אל הטעון אל הפועל ואחר כי יפסד וינוח אל צנתי תכלית ואחר אכן דקלים שהם יתנועעו כאשר עשתה האלהה ון הדברים הרבים אחד או עשתה

התגברות רבים ואחד וינחו צוונים אשר צוה שצין פועל האהבה והתגברת ר"ל השגחה ואם
 אפלטון עם זה שיראה אן העולם הווה אחר כן לא יפקד הנה הוא יתשוב שהדברים קודם
 היות העולם היו מתנועעים תנועה בלתי נקודתית כי היו מתנועעים צעירות צורה אחר השנים
 אל הקדר ואחר בלתי קודם תנועה בלתי נקודתית וזוהי הקדמה בלתי נקודתית אחר השנים
 אחר הנה נקדים הקדמה ידועה והיא שכל מה שהנאלא אחר שלא ינאלא הוא בדר היה נאלא
 צבא והתנועה והמתנועע זה דרכם ר"ל שהמתנועע אחר שלא היה מתנועע בדר היה קודם
 אפשר שיתנועע וככה הווינו הוא אפשר שיניע ואם הנחנו זה הכח והאפשרות ומחשבו הנה
 בדר יחוייב שיהיה קודם התנועה הראשונה תנועה אחרת קודם לה והוא אשר בעצרה
 נחשדש האפשרות הקודם על התנועה הראשונה הווינחת כאשונה לפי שחשדש האפשרות
 על התנועה אונס הוא כמשך לתנועה בהכרח וכן יקרה בשני אשר לפני נחשדש האפשרות
 אשר הנחנוהו ראשון ר"ל שהוא אחר ויחוייב שיהיה הכח קודם עליו וזהו שיהיה זה הכח והאפשרות
 ושני ראשון לומר שהאפשרות קודם על התנועה הראשונה קדמון ושיחייב הדברים כלם נחים
 זמן אין תכלית לו אחר כן התחילו צעת וזה בתנועה כי הוא אן הידוע שצב הענינים
 ההכרחיים בלתי נצב האפשריים וזה שמונחתו זמן אין תכלית לו אי אפשר אם לא שאין
 צבצבו כה שיתנועע ואם כן לא יתנועע צעת וזן העתים לפי שהמתנועע צעת בלתי עת אי
 אפשר שינאלא צו כה על אחד ושני ההפכים זמן אין תכלית לו ועוד שיחוייב שיהיה וחיוב
 התנועה הפך וחיוב המונחה ובאשר נאלא התנועה בדר קולקת סבת המונחה וקולק בהכרח
 השני או הנמשך לשני ויחוייב שיהיה קודם השני המונחה ראשון שני ואם הונח זה השני
 לקודם הראשון אחריו וזה שחוייב צראשון וכן אל בלתי תכלית כי זה הווינו ואם הוא ונצל
 הכחות הדבריות אונס יכוחו עת ויתנועעו עת כזו שאזכרו צוילאות שונים יתחדשו צם
 ומוחזק זה אם נכפס ואם בגוף אם מתשוקה או מחשבה ואי אפשר שינאלא צב עניני הנמללים
 צעלמותו ובלרוך אל זה ומוחזק צעת המונחה הוא צעינו צעת התנועה הנה תנועה נכרכת
 כלחית והיא כלחית צוקרה לא צעלמות ולאשר צוקרה סבה צעלמות כי היא לא תהיה כי אם
 צאולמות תנועה אחת ומתדבקת כלחית אשר היא מולד ומתחדשת ומוולד כלחית קדמונה ר"ל מתחדשת
 מולד העתק חלקיה ומוקדם אל וקדם וקרבנה וקלת הנמללות או רחקה וכלחית מולד שהיא
 לא תפקד הנה התנועה הכלחית האחת המתדבקת היא הסבה להיות אלו התנועות המתחדשות
 נמללות וכלו תכלית ומניע כלחית הוא סבה הווינחת המתחדשים יניעו פעם
 ולא יניעו פעם והוא צבכל סבת התנועה להיחיתו כיום הזה יתבדק חי העולם ולא רחוק הרב
 אן האונת כשאמר כי ההקדמה אללנו אפשרית אחר שהיה האפשרי צעינים הנלחיים כזו
 שאמר ארסטו הכרחי והנה הרצחתי הצבור צוה עראשתי הכרחי ומועיל בהצנת אלו ההקדמות
 עד שילוויר על אונתם ואני אונס כונתי להצינך אחריו הרב לא לאונתם צמוחלט והנה
 מומוותם צמוחלטם ולא יהיה זה פירוש כי אם חצור גם כי נצב המונח יפקד צקורו ומוקדמו
 כאשר ידעת אפשר המונח שהקדמות המונח לריך שהייתה עלמות מומוות ומומוות ובאשר
 תלחנה מומוותי הפקד יחסם על כן אי אפשר להעתיקם ולא דרך דרך כוונה ממוחזק
 צן זכריה אלתצרי צפרשו להקדמות כאשר קלר צאורם והאריך צאמותם הפך זה שהלכנו
 צו והאל יודע דרך הישרה והוא יסירנו אל האונת צמוחזק יתעלה :

פרק א' ומצאנו כל תנועה יכולה אל הגשם המוויני ירלה כל תנועה אף אשר זולת ההעתיקה
 ואזינו רוצו צאורו אם מווינו אם מוולת מווינו עוד צאר כי תנועות הגשם
 המוויני אשר אליה תכליתם כל התנועות ויהיו ולי זה מאמר שיהיו היא תנועת ההעתיקה
 והגלגל ומתנועע תנועת ההעתיקה והיא הקדמות צבתנועות וכן עוד כל תנועת ההעתיקה
 צפרט אונס חגיג צקור לתנועת הגלגל כאלו אונת שזאת האנן וכו' עוד אנו ולזאת הסבה
 לא ינועו גופות צעלי סיים מווינו ואנ"פ צבכל אחד מהם מניע לא יחלק כמשפט
 המתנועע הראשון אפאת צעלנו שהוא אפשר שיתנועע כאשר ינוח חלק מווינו כי מניעם
 אינו מניע מווינו צעלם והוא כפש הצ"ה אלל המווינים אונת להניע הם דברים מוחזק כי זה
 שיחשד כחי משהוא יתנועע וצבתי מודש תנועה צו אין צו כזו שיחשד אלל סבת תנועתו
 אחרי המונחה הוא הנעת האור המוקף לו מוחזק כי יתחדשו לו תנועות רבות צם מומוות וזה
 שהחי אונס מתחדש לו התשוקה וההזיון ובאשר לאה דרך מושל דומה המווי והשתוקק להם
 והמתנועע אליהם ובאשר ירעב יקרב ללחם על זה האורן וכן כאשר פחד ובאשר קולקו משקויות
 נח או השיגו הלחות ויחאו וימנוחה. עיון שני כשנאלל דבר מורכב ושני דברים אינו אחד
 מהם יותר כולל אן האחר ימואל אחד ושני הדברים כפרד כנאלל זה והאורו ונאלל מתנועע
 לא יניע כלל ירלה ונאלל המתנועע מולדו יפרד וההניע צקלת הנמללות לא יניע כלל והוא

באור גרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

המתנועע האחרון והוא הגשם הנלתי צעל נפש יתחייב בהכרח שימלא חניבע לא מתנועע כלל חס הוא החניבע הראשון ירלה שיחויב שיהיה החניבע הראשון המתנועע ואלדו ככר יספר גם כן בקלת הנמלחות המתנועע והאפשר בעניינים הנלתיים וחויב יתחייב חס כן שיהיה חניבע נלתי מתנועע לפי שהם שמינו גשם כאשר נספר לינו מתנועע לא צעלחות ולא צוקרה ולו היה בטבע החניבע שלא יספר המתנועע צוה הוא מתנועע היה בטבע המתנועע שלא יספר המתנועע לפי שבאשר היה דבר אחד מורכב ושני דברים והיה בטבע אחד ואלותם שיספר והאחר היה טבע האחר שיספר ומונו כי הנפרד נספר למה שנפרד ומונו הנה ח"כ וחויב שיהיה הנה חניבע ראשון נספר המתנועע ומונו ואם כולל הנה מתנועע ואלדו חניבעו נלתי נספר הנה זה צוקרה ולזה ברור יחויב שיהיה התחלת המתנועע ואלדו הקודם על כל התנועות אשר צוה העולם אשר הוא המתנועע ואלדו צלחות נספר ונלתי מתנועע צעלחות ולזה חומר חסו החניבע הראשון. עיין שלישי פילוסופי חומר עוד שלא ימלנו היותו וחויב הנמלחות והיות זה צנחית עלמו וכו' זהו דרך חסן סיני חומס בן רעד חולק על זה ואומר חולם זה שירלה חסן סיני צוה הדרך וילאור שהאפשר הנמלחות יחויב שיכלה חס אל החומיב הנמלחות ונולתו הוא אפשרי הנמלחות מעלמותו ואפשרי ילטרך אל חומיב הנה זה המוספת חללו חומר ושגילה לפי שהחומיב חסן זה שהונה חסן צו אפשרות כלל ולא ימלא דבר הוא צעל טבע אחד וילאור צלחותו הטבע צוה הוא אחד שהוא אפשר אלדו חומיב ואלדו לפי שכבר צלחו חלטים שהחומיב חסן צו אפשרות כלל לפי שהאפשר קומר החומיב ואחנס אשר אפשר שימלא הוא חומיב ואלדו טבע זה אפשרי ואלדו טבע חסר כמו שיחשב הענין עליו בגרס השומימי חו צוה צלמלה חעגרס השומימי ר"ל שהוא החומיב צעלס ואפשרי צנחית הלה ואשר הביחו אל זה החלוק שהוא קצר צומים שהם צעלמס וחומיבים ונולתם אפשרים צעלמותם חס לא יהיה חות והדרך חלמות וצאור חס התחלה צלחר אשר קיימורה הוא חס הנמלתיים והוא התנועה והזון והוא הדרך אשר הלכו צה הקודמים חומס זה הדרך אשר חסן סיני שיביא אל זה הביחור עלמו מן העיין בטבע הנמלס צוה הוא כולל והוא לקיסת החיבור חקוס ההנעה והאפשרות צמקוס ההתנועות הוא יהיה חות כאשר ילקס כפי אשר חלחרהו ואם הטבע צרוב הוא דרך חקסו' הנה צוה יס צו כללות ילטרך אל הפרדה ויהיה דרך חופתי והוא שיקודס לזה היליעה צומיבים אפשריים צעלס חס הדרך הוא שנחאר שהאפשר הנמלחות צעלס הגשמיים יחויב שיקודס לו וחומיב הנמלחות צעלס הגשמיים וחומיב הנמלחות צעלס הגשמיים יחויב שיקודס לו וחומיב הנמלחות צעלס הגשמיים וחומיב הנמלחות צעלס הגשמיים חס חויב שיהיה חס גשם קדום ומונו ונראה מענינו שהוא אפשר הנמלחות התנועה ויחויב שיהיה החניבעו וחומיב הנמלחות צעלס ושלא יהיה צו כח כלל לא על התנועה ולא על החנוכה ולא צולת זה מן השבויים וזה שהוא צוה התחר חינו גשם כלל ולא כח גשם וחלקי העולם ההכרחי חומס וחומיב הנמלחות צעלס חס צכל כענין ציסודות ואם צלחם כענין צגריים השומימיים וזה שהוא מורכב קדום חחלקים צפועל לפי כך יהיה אחד צעלמות וכל אחד צדבר מורכב הנה הוא אחד מפני שהוא אחד צעלמו רלויי פשוט ומפני זה האחד היה העולם אחד היה האחד הוא החומיב-הנמלחות צמחלט ולכן היה כח אחד רוחני הולך צכל חלקי העולם קומר חלקיו קלתם צקלת כענין צחי חלל שהקומר אשר צעולס קדום חופתי שהקומר קדום וצחי הקומר נספר ואם הוא נלתי צמין חופתי הקומר הראשון הקדום וכן יתבאר צמופת צקלות שחומיב הנמלחות צנחית העלס מן הקומר שימלא לשכים כי לו היו שכים היה מין חומיב הנמלחות ענין נוסף על עלס כל אחד מעניניהם ר"ל שיהיה מין חומיב הנמלחות ענין נוסף על עלס כל אחד מעניניהם זה חינו כי חחכו נחאר שהכלון צמחיות הנמלחות סילוק העלס ר"ל שחין חלירותו עלול חולתו והוא ענין שלויי חלל חופתו החומיב הוא הפסיכיות הגמורה וחחר שחחחר חס הוא כמו שאמר ואלדו עלמו נלד ואחי חזינך זה הדרך כמו שנלחרו בן רעד כי הרצ חומס עיין צפסרי בן סיני צלחשפה וצלחנגי ונשען על דבריו ולכן ככר הביחו זה ללחת משרשי הפילוסופים ונלתי שבויין חלוי וערר חלמות צמקצינו וצמקוס כזה לא נרלה ששאר צו חקרון ולכן חללים זה סילטרך חתיקון וחיו' זה הדרך צלחרות נספר צו חסן סיני וזהו חחומר והקדמות כללות ילטרכו אל ההצדל ואז יקרבו מן חופתו והוא כן החומיב הנמלחות לא ימנע חס שיהיה חומיב הנמלחות לענין ייסדהו צעלמו ואלדו זה שהוא אחד צמספר כמו שנחאר שהמולל חס צלחר הוא שחולל חו לענין נוסף על עלמו לא ייסדהו צכל טבע וחתיו חו ואם היה לענין ייסדהו לא ילויר שס שני נמללים כל אחד חס וחויב

האלימות כמו שלא ינאל האנושית לזולת אצולל ואם היה לטבע אשותף ר"ל לענין יכולת
 נוסף על עצמו ואם הוא בעצמו היה כל אחד מעניהם מורכב משני טבעים מענין יכולת
 ומענין ויחוד והמורכב עולל בלתי אחויד ועלמותו ויחוד האלימות אין לו עלה הכה מצורח
 שמחויי האלימות אחד ואחר בן רעד ואחנס אחרנו שהוא קרוב מן המופת ואם יראה יראה
 מוצנו שהוא מופת לפי שכה זה המופת הוא כח מואר האורח שהשינוי בין השני מחויי
 האלימות לא ימנע אם שיהיה שני בליש וישתמשו בתאר הקור וכל השתי השתניות אונס
 ינאלו למורכבים ומקרון זה המופת שכבר התבאר שהנאללות משתנות ואם הפשוטות לא
 יהיו משתנות צופן ולא בלישים והם השכלים הנפרדים אלל התבאר יענינס שיחויי שיהיה
 צם המאחר צולליות והקודם ואם לא לא יושכל צם שני כלל ומופת אכן סיני יעלם על
 זה האופן מחויי האלימות אם היו שנים הנה לא ימנע שיהיה ההשתנות אשר ביניהם צומקם
 הי ומכיונים צופן ואם היה ההשתנות צופן היו ומכיונים צקור וכל שני אלו המינים יחייב
 מחויי האלימות מורכב ואם היה ההשתנות אשר ביניהם צקדימה ואיחור חויי שיהיה מחויי
 האלימות האחד והוא הקודם הוא העלה לכולם וזהו האמת אם בן מחויי האלימות אחד
 אחר עלה יהיה הנה אלל אלו השלשה חלקים צטלו השנים והמאמת השלישי הנשאר ואחר לא
 דומה ולא הפך יראה כי אם היו דומים וכלל חופן לא יושכל הרצוי והשניות אחר ששתי
 השחריות הם שנים כאשר יהיו צשני ומשכנים או צומקן אחד אלל צשני עתים והשחרות והתנועה
 צומקן אחד צעת אחת הם שנים לחילוף עלמיותם ואונס שתי השחריות עם התחלשות הזמן
 והמקום לא יושכל ואם לא ידמו וכלל לז הנה ימכיוו צדבר ויתחלפו צדבר או יתעברו ומחויי
 האלימות אין הרכבה צו זה הוא וזה שרצו עליו הרצ הנה והוא דרך שני בעצמו לצפן סיני
 וריניו משה הביאו גם בן דרך לעצמו מצורח והוא אחרו והוא גם בן דרך מופת על הרמקת
 הגשמות והעמיד האחדות עוד אחרו ולהם ענין אחר צהכרת צו נפל ההפרש והיו שנים
 יראה וזה ההפרש אם שיהיה צכל אחד מעניהם וכו' או שיהיה ענין ההפרש והוא הדבר
 הנוסף זולת המשותף כנאלל צאחד מעניהם לצד ויהיה פשוט ויהיה זה אשר צו שני הענינים
 בלתי מחויי האלימות בעצמו ודע כי בן רעד אשר קיים הדרך הראשון והשליוו צטל זה
 הדרך השני צשאור כי השנוש אשר צזה הדרך השני נבדלים צבר ינאלל צעלמיהם צצלתי
 סימכיוו צדבר אלל צתיבות לצד וזה כאשר לא יהיו ומכיונים צקור כלל לא רחוק ולא קרוב
 כמו שם הגשם אלל הפילוסופים הנאמר אלל הגשם השמימי ועל הגשם הנפסק וכמו שם
 השכל הנאמר על שכל האדם ועל השכלים הנפרדים וכמו שם הנאלל הנאמר על הענינים
 ההויים הנפקדים והכלליים כי דמיוני אלו התיצות הם יתור דומים סימכקו צשמות המשותפים
 ומסימכקו צשמות המורכבים ואם בן לא יחויי צנאללות הנבדלות שיהיו מורכבות. לדרך אחר
 ציחוד צבר התבאר צמופת כי הנאלל כלו בליש אחד נקשר קלמו צקלחו עוד צאר כי מן
 הקשר צכמות הגלגל מתפשטות צזה המאר התחתון ומכיונים אחרו ועם אשר התבאר זה הוא
 מצורח שהוא ממשקק שיהיה האלוה האחד וכו' ודבריו צזה מוצנים צעלום אלל צבר
 יראה ממה שמאחרו שכבר יוצדלו שני נבדלים צעלמיהם וצלי סימכקו צקור שאינו נמנע
 שיהיו שני אלוהות אחד ממה עלת השמים והאמת עלת הארץ או האחד עלת המושכל והאחד
 עלת המוחש ויוצדלו צלי הרכבה קוגיית והצדלית כענין צשחרות והתנועה שיעללו צומקן
 אחד ויפרדו וצלי סימכרת צם הרכבה קוגיית והצדלית וזה המואר אינו אחתי כי הנה ואם
 לא יחויי צנאללות הנבדלות שיהיו מורכבות הנה מול צריאת הנאלל מוצנו שם שחוק צחאר
 והצדל צחאר לפי שבאשר הונסה צריאת הנאלל ומדשו לטבע אחד ועלמות אחד לטבעים
 מתחלפים והוא לז האלהות אשר צשם האלהות מחויי צהכרת כאשר הנחנו צדבר מלוחות
 הטבע וטור והשכל לטבע הראשון וזה צמה שיתחדש מוצנו הנאלל שיהיה שיתחשפים
 צחאר עד שיהיו שיתחדש מוצנו הנאלל ונבדלים צחאר צו יתחלפו וזה אם הצדל אישי ויהיו
 צחאר או ייניי ויהיה צו הרכבה ואולם אם הונס שאלות הטבע צלתי שזה אלל קלמו יתור
 ככצד מוקלת וטהור כאור עליהם צקדימה ואיחור אין צזה צטל כי הטבע הראשון יתור ככצד
 מהשני והשני עולל מוצנו צהכרת עד יהיה דרך משל צורח השמים הוא הצורח לעלה אשר
 צרל היסודות וזאת היא כמו שאמר אכן רעד קצרת הפילוסופים וכל השני הנחות יסודות אל
 הנחת עלה ראשונה רלווי וזה סיניי ש הראשון עלה בעצמו לכל הדברים המתחלפים צזולת
 אולטי אלל זה לא יצבור אלל הפילוסופים לפי שזן הידוע צעלמו שהעולמים מוצנים וצעלה
 ועולל ושהמקירה מעלת העולל היא אשר הביאנו אל עלה ראשונה לכלם וכו' היו אלו ההתחלות
 המתחלפות קלמם מושלמות וקלמם ר"ל אין קלמם עלות לקלת לא היה העולל צדבר אחד ונקשר
 ולא נקשר המוחש צמושכל ולא קלמו צקלת והיה נפרד ונאצד הנה רצו שאמר הרצ היות

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

הנמצא בלו אחד הורכו בשמואליו אחד והקצור אשר בנמצאל הורה והאשר אחד זהו דרך ארסטו ציחוד כי הפועל נודע מהפועל ולכן כמו שאמר ארסטו ראוי שנשמש לאדון הכל לאדון אחד יתבצר ויתעלה אמן. דרך אחד בהרחקת הגשמות יכלה מחמור ולורה ונצחור הוא מאל שכל גשם הוא מקבל תבונה יכלה בכוה ואין הגשם אם כן אחד לא מלד תבונתו בכוה ולא מלד הרבנותו ר"ל להיותו שנים בנצחור והם המחמור והלורה ואם הם שנים בנצחור כי כל גשם אחדם הוא גשם מה מפני לורה עלמית נוספת על הלורה הגשמית אם כן אין זה אחדות אמתית ולא יהיה אחויה העליליות כי האחוריה העליליות פשוט אחדות אחת. מדע כי האחדות לא תשלים אלף צמיונו לעלילות הבזרא ומל לאון ויחלק הרבוי ומל לאון והרבוי ילך אל העלמיות ומחשבה פנים ולהשלים לך אחות האחדות רחמי להניאם לך הנה כמו שפארס אברומנד אלגזלי ואחנתן בן רשד וישלם הדבור בתארים וציחוד זהו ואחור הראשון החלוק בפועל אל בנצחנה ולכן לא יהיה הגשם האחד אחד והאופת על חלוק זה ר"ל הראשון הוא האופת על שאינו גשם. השני על שהחלוק כשכל לשני טבעים ומחלפים בגדר לא מלד הבזרה בחלוק הגשם אל ההיולי והלורה והבזרא אינו לורה בגשם כי ילטרך אל חמור ולא כללם כי יהיה ומחלק בכוה ולא חמור כי ילטרך ללורה אלף ומחלק בנצחור בעלמור כמשפט האחויה העליליות הנה זה הניין מן הרבוי יקולק מן הבזרא אל כל כי שיאמין שאינו גשם ואולם סלקו מלד מה הוא אחויה העליליות והאחור בנצח ומחלק מן הלורה והלורה בנצח ומחלק מן ההיולי כמו שאמרנו הנה זה נצחור כי הנה השמיימי פשוט נוצל בפועל בעלמור בנצח מורכב מחמור ולורה ולכן כמו שאמר בן רשד ישמש שהוא אחויה העליליות בעלמור ושני שלו המינים מן הרבוי הם אשר הביאם הרב זה הדרך. השלישי רבוי בתארים כמו ידיעה ויכולת וכלון כי יסויי זהו הרבוי בנצחיה העליליות וקולק האחדות ואחור מן רשד ואלה התארים אם הוא אחויה העליליות ובעלמורו אחויה העליליות היה אחויה העליליות יותר ואחור ואם היו בעלמור מעלמות חריב שלא יהיה אחויה העליליות בתארים אחויה העליליות וזה נאנע ובטל אם קובל שנצחיה העליליות יורה על נוצל צולת חמור כי הנמצלות אשר הם בנצחור הם העומדים בעלמיותם ונצחיה גשמיים אי אפשר שילרי בם תארים בעלמיותם תעמוד הם העלמות כל שכן ואשילורי זו תארים בעלמור נוספים על העלמות כשידורו וקולקם ולכן לא ילקדו על המחלוקת מהם הם אלף בשמור כלאחריו האדם יודע לא ידיעה כמו שנאמר מי הנה עלילות דמיוני שלו התארים בנצח שאינו גשם שקר לפי שטבעם טבע זר והמחלוקת בם ובכרי ולכן נקראו מקרים ואם נאמר כי הפילוסופים יצברו שהנפש מה דמיוני אלה התארים וזה שהם יצברו שהיא משגת רולה ומינה והם יצברו עם זה שהיא אינה גשם התשניה שהם לא יראו אלה התארים הם לנפש נוספים על העלמות אבל יראו שהם תארים בעלמיותם ומדרך התארים בעלמיותם שלא יתרכה בם הנושא אחת בפועל אבל אחנת יתרכה בלד אשר יתרכה המוצב בחלקי הגדרים וזה שהוא רבוי שכלי אללם לא רבוי בפועל מן לנפש האשל זהו בגדר האדם מן מדבר ואין הדבור והחי ככר מקבל מה חוץ לנפש בפועל ולכן מחייב זהו שידור שהנפש אין מתארי עלילות האחור שידור שיוכל בנמצלות הנפדרות מה שהוא אחד בפועל חוץ לנפש רב בגדר זהו קצרת הכולרים בתארים ה' וזה שהם לא יראו התארים נוספים על העלמות ואחנת הם אללם ומתרכים בגדר והם רבים בנצח לא בפועל ולכן יאחורו שהוא שלשה ואחד ר"ל אחד בפועל שלשה בנצח והם החכמה והיכולת והכלון ואחנת אכחו בכר בחרנו בדבור ובתארים אין כלם שוים אל בעלמות ובי הענינים הדרושים והשכליים לא יקופד דבר על המחלוקת והנפש ואם אינה גשם תחלות בגשם ולא יתלה בו האלורה וזהו האחדות השלם. הרביעי רבוי שכלי והוא החלק השני מן התארים שפרק כ"ב מן החלק הראשון והוא הרבוי אשר יהיה לורה מפני מחמור ולורה מן שהגדרים אחנת ואלף לומר רבים מן האחור והלורה לא לפשוטים ונצחיה קולק הרבוי הגדרי מן ההתחלה הראשונה. המחייב הוא רבוי האחות והשמות ואחות הנה השמות בנמצלות הוא ענין שכלי והוא היות הדבר מן לנפש כמו שהוא בנפש הנה כלאחר הרבין מן הנמצל מה שיוצן מן הלורה והוא אשר תורה עליו האולה הקושרת הנשואית בנשפטים הנשואיים ולא יהיה מן לנפש רבוי וכאשר יוצן מחנה מה שיוצן מן העלמות והדבר שהיה שם הנמצל נוצל שהוא כלאחר על אחויה העליליות ועל אשר זולתו בקדמיה ואחור כחוס הכאחר על האש ועל הרבדים המינים ואברומנד השתדל לשלול מן הראשון מה שהוא מקולק ומל הנמצלות ובכר ילאכו בפרוטו לזה הפרק מדרכינו בנצחית הקלור למה שנתלנו מן הדרכים הנכבדים ובכר אשר ארסטו ר"ל מעלת החכמה כפי מעלת הדבר ואין לנו בנצחיה יותר ככד זהו ולזה העלמיות והאחוריות שילטרכו אל הערה אל ההשלמה כי האחת אחור יותר מכל אחר: